DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)
12. december 1989 *

I sag C-163/88,

Georgios Kontogeorgis, ved advokat P. Bernitsas, Athen, og med valgt adresse i Luxembourg hos Aloyse May, 31, Grand-rue,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, først ved juridisk konsulent Dimitrios Gouloussis, og dernæst ved Condou-Durande, og med valgt adresse i Luxembourg hos Georgios Kremlis, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-centret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om tilbagekaldelse, ændring eller annullation af Kommissionens forvaltningsakt nr. 02248 af 25. marts 1988, underskrevet af generaldirektøren for Personale og Administration, R. Hay, og hvorved Kommissionen afslog at tilslutte sagsøgeren sygesikringsordningen for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber, samt af enhver anden forudgående eller efterfølgende retsakt, der har forbindelse med afslaget,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden Sir Gordon Slynn, dommerne R. Joliet og G. C. Rodríguez Iglesias,

generaladvokat: F. G. Jacobs
justitssekretær: fuldmægtig B. Pastor

på grundlag af retsmøderapporten og efter mundtlig forhandling den 26. september 1989,

* Processprog: græsk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 7. november 1989,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indgivet til Domstolens Justitskontor den 7. juni 1988, har tidligere kommissionsmedlem Georgios Kontogeorgis anlagt sag med påstand om annullation af afgørelse af 25. marts 1988, hvorved Kommissionen fastslog, at sagsøgeren ikke var omfattet af den fælles sygesikringsordning for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber, samt af enhver anden forudgående eller efterfølgende retsakt, der har forbindelse med denne afgørelse.

2 Den anfægtede afgørelse er truffet med hjemmel i bestemmelserne i artikel 11 i Rådets forordning nr. 422/67/EØF af 25. juli 1967 om lønningsregulativ for Kommissionens nuværende og tidligere medlemmer, Domstolens medlemmer og medlemmerne af Revisionsretten (EFT 1967, s. 199) (herefter benævnt »lønningsregulativet«) som ændret ved Rådets forordning (EKSF, EØF, Euratom) nr. 2163/70 af 27. oktober 1970 (EFT 1970 III, s. 646). I denne artikel hedder det:

»Medlemmer af Kommissionen og Domstolen er omfattet af den sociale sikringsordning, der er fastsat i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber, for så vidt angår risikodækning i tilfælde af sygdom, erhvervssygdom og ulykker samt ydelser ved fødsel og dødsfald.

Denne artikel finder ligeledes anvendelse på tidligere medlemmer af Kommissionen og Domstolen, som enten oppebærer pension i medfør af artikel 8 eller en overgangsgodtgørelse i medfør af artikel 7. Dette stykke finder dog ikke anvendelse ved dækning af risici, som allerede er dækket ved en anden social sikringsordning, som det tidligere medlem af Kommissionen eller Domstolen måtte være omfattet af.«

3 Sagsøgeren, der som pensioneret tjenestemand er omfattet af den græske sygesikringsordning, har gjort gældende, at den citerede bestemmelse samtidig med at udelukke kumulation af nationale sygesikringsordninger med Fællesskabets ordning giver ham adgang til at være tilsluttet fællesskabsordningen, og at han dermed kan være forsikret for de særlige risici, der ikke dækkes af hans nationale ordning, og for enhver af de to ordninger dækket konkret risiko kan opnå godtgørelse af udgifter i henhold til fællesskabsordningen med højst forskellen mellem den i den nationale forsikringsordning fastsatte dækning og det faste i fællesskabsordningen fastlagte maksimum.

4 Kommissionen har heroverfor gjort gældende, at nævnte artikel 11 skal fortolkes således, at tilslutning til fællesskabsordningen er udelukket, såfremt der haves dækning for en sygdomsrisiko i henhold til en national ordning, idet satserne for godtgørelse eller vilkårene i øvrigt for godtgørelse i henhold til den nationale ordning herved er uden betydning.

5 Vedrørende sagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt parternes anbringender og argumenter henvises til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende, såfremt det på de enkelte punkter er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

6 Sagsøgeren har til støtte for sin fortolkning af nævnte artikel 11 i lønningsregulativet påberåbt sig tjenestemandsvedtægtens artikel 72, stk. 2, der fastslår det samme princip for tjenestemænd, der er forblevet i Fællesskabernes tjeneste, indtil de er fyldt 60 år. Han gør gældende, at hovedformålet med fællesskabsbestemmelserne, som er at sikre samtlige tjenestemænd, medlemmer og tidligere medlemmer, godtgørelse med rimelige mindstebeløb af udgifter i henhold til sygeforsikring — idet kumulation af ydelser i henhold til fællesskabsordningen og andre forsikringsordninger for de samme særlige risici herved undgås — kun vil kunne gennemføres gennem anvendelse af den fælles sygesikringsordning for herigennem at supplere de ydelser, der er sikret i henhold til andre socialsikringsordninger.

7 Det bemærkes, at det efter ordlyden af artikel 11, stk. 2, i lønningsregulativet er udelukket, at tidligere medlemmer er tilsluttet den fælles sygesikringsordning, når der er tale om dækning af risici, som allerede er dækket af en anden social sik-

ringsordning, idet omfanget af og vilkårene for dækning i henhold til sidstnævnte ordning herved er uden betydning. Faktisk skal begrebet »risici« i artikel 11, stk. 2, forstås som omfattende de tre typer risici (sygdom, erhvervssygdom og ulykker), der nævnes i stk. 1 i samme artikel.

8 Nævnte artikel 11, stk. 2, svarer hermed til bestemmelsen i vedtægtens artikel 72, stk. 2 a, hvorefter tidligere tjenestemænd, som er fratrådt Fællesskabernes tjeneste, før de er fyldt 60 år, er omfattet af den fælles sygesikringsordning »på betingelse af, at de ikke kan dækkes af en anden offentlig sygeforsikringsordning«. Heraf følger, at mens tjenestegørende medlemmer og tjenestemænd er omfattet af samme ordning, svarer ordningen for tidligere medlemmer, som enten oppebærer pension i medfør af artikel 8 i forordningen om lønningsregulativet eller en overgangsgodtgørelse i medfør af artikel 7 i samme forordning, til ordningen for tjenestemænd, som er fratrådt Fællesskabernes tjeneste, før de er fyldt 60 år.

9 Artikel 11, stk. 2, i lønningsregulativet ville kun kunne fortolkes på den af sagsøgeren forfægtede måde, såfremt bestemmelsen indeholdt et kriterium for ligestilling, for så vidt angår omfanget af og vilkårene for dækning gennem fællesskabsordningen og den gældende nationale socialsikringsordning svarende til det kriterium, som fællesskabslovgiver har indsat i artikel 72, stk. 1, i vedtægten, hvorefter en tjenestegørende tjenestemands ægtefælle er omfattet af den fælles ordning, »når vedkommende [ægtefælle] ikke er berettiget til ydelser af samme art og størrelse i henhold til enhver anden lovmæssig eller administrativ bestemmelse«.

10 Denne fortolkning afkræftes ikke af den omstændighed, at det i vedtægtens artikel 72, stk. 4, er bestemt, at de ydelser, der haves krav på i henhold til den fælles ordning, skal beregnes under hensyntagen til de ydelser, der haves krav på fra en anden ved lov eller forordning fastsat sygeforsikring. Denne bestemmelse indeholder en antikumulationsregel, der finder anvendelse på personer, der er omfattet af den fælles sygesikringsordning. Den kan altså ikke anvendes ved fastlæggelsen af den personkreds, som denne sygesikringsordning gælder for.

11 Vedrørende nødvendigheden af at sikre samtlige tjenestemænd, medlemmer og tidligere medlemmer en acceptabel mindstegodtgørelse af udgifter i henhold til sygesikring, bemærkes, at fastlæggelsen af de af fællesskabsordningen omfattede ydelsers niveau og ordningens anvendelsesområde henhører under fællesskabslovgivers kompetence. Fællesskabslovgiver har med ændringen ved nævnte forordning (EKSF, EØF, Euratom) nr. 2163/70 af 27. oktober 1970 af lønningsregulativet udstrakt den fælles sygesikringsordning til også at omfatte tidligere medlemmer af Kommissionen, Domstolen og Revisionsretten, som enten oppebærer pension i medfør af artikel 8 eller en overgangsgodtgørelse i medfør af artikel 7. Denne udvidelse af fællesskabsordningen er imidlertid udtrykkelig blevet begrænset til de tidligere medlemmer, der ikke er omfattet af en anden social sikringsordning, i modsætning til tjenestegørende medlemmer, der er omfattet af fællesskabsordningen, også når de er omfattet af en anden ordning, alene med forbehold af bestemmelserne i vedtægtens artikel 72, stk. 4.

12 Sagsøgeren har yderligere gjort gældende, at der med den anfægtede afgørelse er sket en tilsidesættelse af grundlæggende fællesskabsretlige principper, og at Kommissionen med afgørelsen har gjort sig skyldig i magtfordrejning og misbrugt sine skønsbeføjelser. De tidligere medlemmer af Fællesskabets institutioner har i deres aktive år ydet bidrag til social sikring og kan derfor retmæssigt i henhold til princippet om beskyttelse af den berettigede forventning forvente at modtage ydelser i henhold til sygesikring i overensstemmelse hermed efter deres fratræden.

13 Også denne argumentation må forkastes. Af det ovenfor anførte fremgår, at den anfægtede afgørelse blot afslår at lade sagsøgeren være omfattet af den fælles sygesikringsordning i henhold til en korrekt fortolkning af artikel 11 i lønningsregulativet. De indeholdelser i lønnen og bidrag, der er indbetalt til den fælles socialsikringsordning, har deres begrundelse i den forsikringsdækning, som sagsøgeren havde i sin aktive periode.

14 Sagsøgeren har endelig henvist til et tilfælde, hvor et tidligere medlem af en anden institution, der under forhold, der svarede til sagsøgerens, var omfattet af den fælles socialsikringsordning, mens han samtidig var tilsluttet en national sikringsordning.

15 I den forbindelse bemærkes — med tilføjelse om, at yderligere undersøgelser vedrørende rigtigheden heraf er ufornødne — at sagsøgeren under alle omstændigheder ikke kan støtte noget som helst krav på en af en anden fællesskabsinstitution fulgt praksis, der ikke er i overensstemmelse med lønningsregulativets bestemmelser.

16 Af det anførte følger, at sagsøgte bør frifindes.

Sagens omkostninger

17 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, dømmes den tabende part til at afholde sagens omkostninger. I henhold til procesreglementets artikel 70 bærer institutionerne imidlertid selv de udgifter, de har afholdt i sager anlagt af de ansatte ved Fællesskaberne.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

1) Sagsøgte frifindes.

2) Hver part bærer sine omkostninger.

Slynn Joliet Rodríguez Iglesias

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. december 1989.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

Gordon Slynn
Formand for Første Afdeling